

Епідеміологія раку передміхурової залози у чоловіків великого промислового регіону

Г.К. Северин, Г.О. Слабкий, О.С. Науменко

Донецький національний медичний університет ім. М. Горького

У роботі наведено результати дослідження, які свідчать про збільшення захворюваності чоловіків промислового регіону на рак передміхурової залози з рівнем у 2011 році до 30,9 на 100 тис. Частка морфологічно підтвердженого раку передміхурової залози складає 85,5%.

Зареєстровано зростання рівня як дорічної летальності, так і п'ятирічної виживаності хворих. Показник відповідно становить 19,0% та 41,5%.

Ключові слова: промисловий регіон, чоловіки, рак передміхурової залози, епідеміологія.

Рак передміхурової залози є одним із найбільш поширених злоякісних новоутворень у чоловіків. Щорічно в Європі реєструється більше 80 тис. нових випадків захворювання, а в США кожен 17 хв внаслідок раку передміхурової залози помирає один чоловік [1].

Онкологічна статистика свідчить про невинне зростання частоти раку передміхурової залози, який за темпами приросту випереджає рак легенів та рак шлунка [3].

Захворюваність на рак передміхурової залози в Україні посідає четверту позицію та знаходиться на третьому місці в структурі смертності [2].

Мета дослідження: вивчити епідеміологію раку передміхурової залози серед чоловічого населення великого промислового регіону.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

У ході дослідження було використано статистичний метод. Згруповані та проаналізовані дані галузевої статистичної звітності за 2007–2011 рр.

Статистичне оброблення здійснювали з використанням загальноприйнятих методів із застосуванням програми Statistica-6.

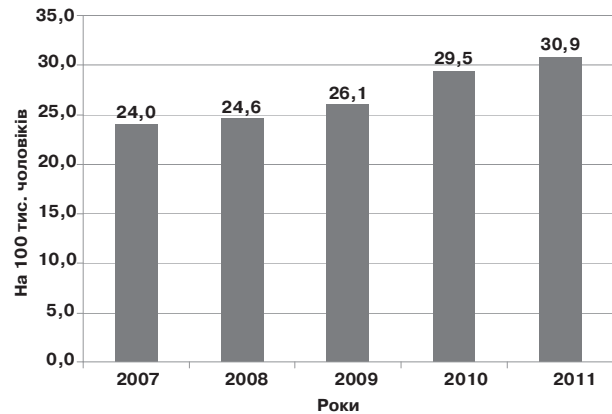
РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

На першому етапі дослідження згруповані та проаналізовані дані статистичної звітності щодо захворюваності чоловічого населення Донецької області на рак передміхурової залози в розрізі адміністративних територій. Отримані результати наведено на мал. 1.

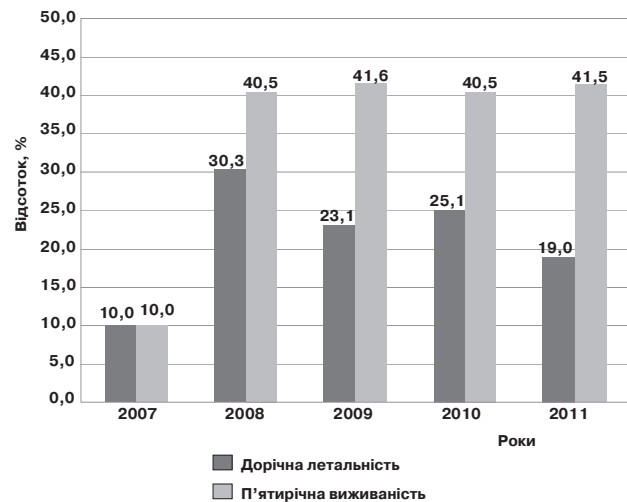
Згідно з наведеними на мал. 1 даними, захворюваність чоловіків Донецької області на рак передміхурової залози із розрахунку на 100 тис. за роки дослідження зросла в 1,29 разу (на 6,9 на 100 тис. чоловіків) і в 2011 році склала 30,9.

Далі було вивчено питому вагу хворих на рак передміхурової залози, у яких діагноз був підтверджений морфологічно. Результати наведені в табл. 1.

За даними табл. 1 слід зазначити, що в цілому в області питома вага підтвердженого морфологічно раку передміхурової залози за роки дослідження зросла в 1,10 разу і склала 85,6%. У хворих чоловіків, що проживають у містах, цей показник виріс у 1,12 разу та склав 86,5%, а у хворих чоловіків, що проживають у селах, зменшився у 1,04 разу і склав 77,5%. При цьому частка хворих чоловіків на рак передміхурової залози, у яких діагноз підтверджено морфологічно, серед чоловіків, що проживають у селах, на 9,0% менше, ніж серед чоловіків, які проживають у містах.

Мал. 1. Захворюваність чоловіків Донецької області на рак передміхурової залози (на 100 тис. чоловіків), 2007–2011 рр.

Мал. 2. Показники дорічної летальності та п'ятирічної виживаності чоловіків Донецької області, хворих на рак передміхурової залози, % (2007–2011 рр.)

У розрізі міст області даний показник коливається від 16,7% в м. Краматорську до 100% в містах Авдіївці, Дзержинську, Докучаєвську, Кіровську, Маріуполі, різниця складає 5,98 разу. У розрізі сільських районів показник коливається від 33,3% в Костянтинівському до 100% в Авросіївському, Володарському, Красноармійському, Тельманівському, Шахтарському, Ясинуватському районах. У місті Жданівці та Добропільському районі всі випадки раку передміхурової залози морфологічно не підтверджені.

МАТЕРИАЛЫ СЪЕЗДА

Таблиця 1

Питома вага хворих на рак передміхурової залози, у яких діагноз підтверджено морфологічно, по регіонах області, % (2007–2011 рр.)

Адміністративні території	Роки				
	2007	2008	2009	2010	2011
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ	77,8	76,5	78,9	81,0	85,5
МІСТА ОБЛАСТІ	77,0	76,4	79,0	81,2	86,5
Донецьк	66,9	90,2	87,3	98,6	97,6
Авдіївка	100,0	100,0	80,0	100,0	100,0
Артемівськ	25,0	83,3	44,4	53,8	75,0
Вугледар	100,0	0,0	100,0	100,0	50,0
Горлівка	90,6	92,3	91,3	80,6	85,7
Дебальцеве	75,0	80,0	50,0	60,0	57,1
Дзержинськ	83,3	100,0	75,0	78,6	100,0
Димитров	75,0	100,0	85,7	88,9	90,9
Добропілля	-	71,4	100,0	71,4	87,5
Докучаєвськ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Дружківка	33,3	41,7	100,0	71,4	66,7
Єнакієве	94,4	47,8	71,0	81,0	87,0
Жданівка	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Кіровське	60,0	100,0	0,0	100,0	100,0
Костянтинівка	100,0	71,4	44,4	75,0	90,0
Краматорськ	45,5	27,6	36,0	35,5	16,7
Красний Лиман	-	50,0	33,3	33,3	83,3
Красноармійськ	-	80,0	57,1	54,5	91,7
Макіївка	90,9	82,5	85,7	75,6	78,4
Маріуполь	95,9	84,6	95,8	98,7	100,0
Новгородівка	100,0	100,0	100,0	0,0	66,7
Селидове	75,0	100,0	63,6	88,9	57,1
Слов'янськ	53,3	46,2	61,5	64,7	50,0
Сніжне	71,4	50,0	71,4	12,5	75,0
Торез	100,0	100,0	100,0	72,7	90,9
Харцизьк	86,7	70,0	73,3	70,6	83,3
Шахтарськ	100,0	33,3	57,1	75,0	75,0
Ясинувата	-	71,4	55,6	100,0	50,0
РАЙОНИ ОБЛАСТІ	80,9	76,8	78,0	79,7	77,5
Амвросіївський	100,0	0,0	0,0	66,7	100,0
Артемівський	-	100,0	0,0	40,0	50,0
В-Новосілівський	80,0	100,0	75,0	100,0	66,7
Волноваський	84,6	84,6	100,0	100,0	75,0
Володарський	100,0	100,0	100,0	83,3	100,0
Добропільський	93,8	0,0	100,0	50,0	0,0
Костянтинівський	-	0,0	33,3	100,0	33,3
Красноармійський	100,0	33,3	100,0	50,0	100,0
Мар'їнський	100,0	84,6	100,0	84,6	83,3
Новоазовський	80,0	75,0	50,0	80,0	66,7
Олександрівський	100,0	50,0	100,0	100,0	75,0
Першотравневий	50,0	100,0	83,3	50,0	80,0
Слов'янський	33,3	50,0	50,0	100,0	83,3
Старобешівський	71,4	100,0	100,0	85,7	40,0
Тельманівський	75,0	100,0	57,1	100,0	100,0
Шахтарський	50,0	100,0	100,0	50,0	100,0
Ясинуватський	62,5	80,0	0,0	80,0	100,0

Таблица 2

Ранговое місце раку передміхурової залози в структурі захворюваності чоловіків на злоякісні новоутворення (2007–2011 рр.)

Рік	% в структурі	Ранговое місце
2007	7,1	4
2008	7,6	4
2009	7,7	5
2010	8,6	4
2011	8,9	3

Наступним кроком дослідження було вивчення рангового місця раку передміхурової залози в структурі захворюваності чоловіків на злоякісні новоутворення за їх локалізаціями (табл. 2).

За даними, що наведені в табл. 2, видно, що рак передміхурової залози в структурі захворюваності чоловіків на злоякісні новоутворення посідає провідне місце з незначними коливаннями та тенденцією до збільшення позиції: 2011 рік – третє ранговое місце. Частка раку передміхурової залози в загальній захворюваності чоловіків на злоякісні новоутворення виросла в 1,25 рази і в 2011 році склала 8,9%.

**Эпидемиология рака предстательной железы у мужчин большого промышленного региона
Г.К. Северин, Г.А. Слабкий, А.С. Науменко**

В работе представлены результаты исследования, свидетельствующие об увеличении заболеваемости мужчин промышленного региона раком предстательной железы с уровнем в 2011 году до 30,9 на 100 тыс. Доля морфологически подтвержденного рака предстательной железы составляет 85,5%. Зарегистрирован рост уровня как годовой летальности, так и пятилетней выживаемости больных. Показатель соответственно составляет 19,0% и 41,5%.

Ключевые слова: промышленный регион, мужчины, рак предстательной железы, эпидемиология.

Результатом ефективності медичної допомоги є показники дорічної летальності та п'ятирічної виживаності чоловіків, хворих на рак передміхурової залози. Дані наведені на мал. 2.

За даними, що наведені на мал. 2, видно, що за роки дослідження, рівень дорічної летальності чоловіків Донецької області, хворих на рак передміхурової залози, зріс в 1,9 рази і в 2011 році склав 19,0% з найвищим рівнем 25,1% в 2010 році. Рівень п'ятирічної виживаності зріс в 4,15 рази і в 2011 році склав 41,5%.

Смертність в результаті раку передміхурової залози за роки дослідження в розрахунку на 100 тис. чоловіків, які проживають в області, збільшилося в 1,13 рази і в 2011 році склала 17,0.

ВИСНОВКИ

У Донецькій області відзначається зростання захворюваності чоловіків на рак передміхурової залози, рівень якого становить 30,9 на 100 тис. чоловіків із зростанням в 1,1 рази частки діагнозів, підтверджених морфологічно, – до 85,5%.

У ході дослідження встановлено збільшення як рівня дорічної летальності, так і показника п'ятирічної виживаності чоловіків, хворих на рак передміхурової залози, що має позитивне медико-демографічне та соціально-економічне значення.

**Epidemiology of male prostate cancer in a large industrial region
G.K. Sevryn, G.O. Slabkiy, O.S. Naumenko**

The research shows the results of study indicating the increase of prostate cancer cases of men leaving in the industrial region; in 2011 the rate increased to 30,9 per 100 thousand people. The percentage of morphologically confirmed prostate cancer is 85,5%.

Annual increase in mortality and five-year survival rate of patients is registered. The rate is 19,0 % and 41,5 %, respectively.

Key words: industrial region, men, prostate cancer, epidemiology.

Сведения об авторах

Северин Григорий Константинович – Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького, 83003, г. Донецк, пр. Ильича, 16; (0623) 44-29-78. E-mail: soc.med.dsmu@mail.ru

Слабкий Геннадий Алексеевич – Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького, 83003, г. Донецк, пр. Ильича, 16

Науменко Александр Сергеевич – Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького, 83003, г. Донецк, пр. Ильича, 16

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Матвеев Б.П. Лечение диссеминированного рака предстательной железы: Опыт онкологического научного центра РАМН. В кн.: Тез. докл. симпозиума «Современные подходы к лечению онкоурологических заболеваний» 26 мая 1998 г. – М., 1998. – С. 5–7.

2. Рак предстательной железы (рак простаты) <http://www.lissod.com.ua/about-cancer/cancer-types/rak-predstatelnoj-zhelezy/>

3. Ferlay J., Autier P., Boniol M. Estimates of the cancer incidence and mortality in Europe in 2006 // Ann. Oncol. – 2007. – 18. – 581–592.

Статья поступила в редакцию 05.03.2014